

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyv-
gyűjtőjében és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Jelentés a költségvetésről.

Zombor, 1898. január 17.

A napokban terjesztette be a pénzügyi bizottság a szokásos általános jelentését, ezuttal az 1898. évi költségvetésről.

A pénzügyi bizottságnak illustis előadója immár 20-ik éve, hogy ezen fontos állást betöltte s hogy a pénzügyi bizottság jelentéseit ő terjeszti a ház elé.

E két évtized foglalja magában annak a pénzügyi és gazdasági fejlődésnek a javarészét, a melyet az alkotmányos éra óta tapasztalunk. Az államháztartás keretei egyre tágultak abban a mértékben, amint a kulturális és gazdasági igények modern irányban való kielégítést követeltek. S a mennyiben az államháztartásban jut kifejezésre ez a fejlődés, immár husz esztendeje, hogy Hegedüs Sándor írja meg az ő lucidus elméjével, ennek a fejlődésnek a történetét. A pénzügyi bizottság jelentései magukban foglalják nem csupán az államháztartás pénzügyi adatait, hanem annak minden szempontból való kritikáját is. Aktaszertű bizonyítékaik tehát annak, miképpen teljesítik a kormányok és a parlament azt a súlyos feladatot, hogy a nemzet gazdasági erejét az állam anyagi és szellemi haladásával összhangba hozzák és kölcsönös egymásra hatásukkal mindkettőt fejlesztik.

Az államháztartás művészete abban az igen egyszerű formulában fejezhető ki, hogy a közjólét emelésével megteremtse magának az állam az eszközöket a közjólét további fokozására. A mit az állam a polgárok keresményéből elvesz, azt kulturában és a keresetképeség fejlesztésében iparkodik visszaadni a polgároknak. Ez az a folytonos anyagcsere, a mely ha egészséges szervezetben normálisan funkcionál, azt a szervezetet mind erősebbé és erősebbé teszi.

Husz esztendőn át kísérte nyomon Hegedüs ezt az anyagcsere, éles szemmel és megvesztegethetetlen tollal. Az ő jelentései mindenkor hiven visszatükrözték az államfinanciák kezelését, s a mily mértékben igazságos kritikái voltak a gazdálkodásnak, épp oly nyíltan jelölték meg az irányt is, a melyet az államgazdálkodásban követni kell, hogy a legfőbb érdek, a közjó, megóvassék. Elő, hátó és sok tekintetben alkotó elemévé lett ily módon Hegedüs Sándor az államháztartásnak és mikor visszapillant ma arra a husz esztendőre, a melyet e munkában töltött,

nyugodt lelkiismerettel és jogos önértéssel mondhatja, hogy megtette kötelességét.

Azokban a jelentésekben, a melyekkel évről-évre kísérte a költségvetést, mint a pénzügyi bizottság előadója, Magyarország két évtizedes fejlődésének aktaszertű adatai vannak letéve. Az alig 300 millió államháztartás egy fél milliárdra duzzadt e két évtized alatt s az államháztartási keretelt tágultak az ország gazdasági erői is. A mezőgazdaság, fájdalom, az óriási világversenyt békóiba került s nem tarthatott lépést e fejlődéssel, de a kereskedelem, ipar és közlekedés terén hatalmas lendületnek indult az ország, s az áruforgalmi statisztika bizonyítja, hogy az államköltségvetés növekedése nem az elszegényedést vonta maga után.

Husz esztendővel ezelőtt a krónikus deficit kísérte az államháztartást; 30—40 millió hiányt mutattak az állami zárszámadások, államhitelünk gyengeségét kölcsöneink kamatába szomorúan illusztrálta s a pénzügyi kamatába, mely az ország gazdasági elmaradottságát hirdette, adta hozzá a mélabús kíséretet. Ma nyolc esztendő, deficitmentes budgetre tekinthetünk vissza, a zárszámadások állandó fölöslege csaknem akkora, mint annakelőtte az állandó hiány; kölcsöneink kamatába európai színvonalra szállt alá, állam-papírjainkat a külföld befektetésekre használja s a magánkamatlab a pénzügyi gazdasági erőink életképességét és hatékony működését hirdeti.

Hogy mivé fejlődött forgalmunk, tanu rá a vasuti hálózat, az áruforgalmi statisztika; iparunk fejlődését a legutóbbi ezredéves kiállítás idegenek is elismerték. Hogy az anyagi fejlődéssel a kulturális fejlődés mikép tartott lépést, az a husz év előtti állapotokkal való összehasonlításból szembeszökő. Hogy állami konszolidációnk s tekintélyünk mennyire jutott, a mult év története aranybetűkkel jegyezte fel.

Nem irunk rózsaszín tintával, száraz adatokat illusztrálunk s nem hunyunk szemet az előtt, hogy nagy erőfeszítésbe, nagy áldozatokba került a mai állapot elérése, s állandó erőfeszítésbe és sok áldozatba fog kerülni a létező fentartatása és fokozatos tovább fejlesztése. S midőn a husz esztendei államháztartási érára visszapillantunk, a Hegedüs Sándornak dicséretre nem szoruló fölérdemét abban látjuk, hogy meg volt benne mindig s meg van ma is annak az egészséges pesszimizmusnak a kellő dózisa, a mely a józan számításnak alapfeltétele s egyben fékező és ösztönző elem is. Hangos hirdetője, követelője és bírálója

volt mindig az óvatosságnak az előirányzásban, a takarékoságnak a kiadásokban, szigorú őre volt a parlament budget-jogának s a polgárok adóközpessége iránt való tekinteteket sohasem mellőzte a kielégítést követelő állami szükségletekkel szemben.

A jelentés is, a melyet most terjesztett a ház elé — huszadik jelentés, mely alá nevért irta — ezeket az elveket hirdeti. A mily szűrkének és száraznak látszik a laikus előtt ez a jelentés, a szakértő meglátja abban azt az óriási szellemi munkát, a mely benne rejlik, kiérzi az állam sorsát szívén hordó államférfi hazaszereteté s azt a melegséget, mely az ország anyagi és szellemi haladásának nagy érdekeiért a szigorúan kritizáló tollat vezeti.

A most beterjesztett jelentés utal arra, hogy államháztartásunknak csaknem félmilliárd forintra menő kiadásai még csak ki sem meritik egy év állami tevékenységének pénzben kifejezhető értékét, mert az állami költségvetésen kívül a kormány rendelkezésére — külön törvények alapján — még jelentékeny összegek állanak, a melyek kulturális és gazdasági téren termékenyítőleg használtak fel. Konstatálja továbbá a jelentés, hogy az évi államköltségvetés kereteit az állami tevékenység sok irányban már túllépte. Felemeli azonban intő szavát a budgetjog tiszteletben tartása mellett s követeli az államháztartás egyöntetűsége, ellenőrzésének biztosítása s a közvélemény tájékozása tekintetében, hogy minden kiadás lehetőleg beillesztessék az évi előirányzatba. Ennek megfelelően eszközölt a pénzügyi bizottság, a kormány által egyetértőleg, több változást az 1898. évi előirányzatban. Az átruházási jog igénybevételének tullenését is korlátozni kívánja a bizottság s elismerve a pauszális előirányzat előnyös oldalait, a célszerűségi szempont túllépésétől óv és kerüldőnek tart a megállapítható előirányzatban minden átruházást, mi csak a nyilvántartást és ellenőrzést nehezíti meg.

Kritika alá veszi aztán a jelentés a bevételi előirányzatot s bár indokoltan találna a nagyobb előirányzatot, mindazonáltal helyesli a kormány szigorúságát a bevételi számításokban. A gazdasági helyzet romlása, a nem igen kecsesítő kilátások a legnagyobb önmegtartóztatást követelik. Az államháztartás mérlegének egyensúlyát éber szemmel kell őrizni s azért a jelentés azt a komoly intelmét hangoztatja, hogy a kedvező bevételek ne csábítsák se a kormányt, se a törvényhozást, se a közvéleményt oly követelések felállítására,

A „BÁCSKA“ tárcája.

KÉTKALAPU HIVATALNOK

vagy

egy közigazgatási ereklje.

Két kalapja van sok hivatalnoknak, a szegény dijnoknak is, mert hiszen a kalap legolcsóbb rubazati alkotás és muszáj ugyan egy dijnoknak is enni, de nem muszáj Habich-kalapot viselni. Igen takaros Lele-féle posztó-kalapok is vannak kicsi pénzen és csak a fej legyen hozzájuk jó állásu: mutatósak azok.

Hát igen, ott maradt el a két kalapról a szó, hogy a szegény alkalmazott ruhájában is lehet egy párosával találni efélet és ez gyakran nemcsak az idő viszonyosságai miatt, hanem — mint az alább található írásban is el van mondva — igen hasznos és nem kevésbé furfangos szolgálattételre is alkalmas állapot.

Egy közeli városnak egy derék alkalmazottját vitték ki a napokban a temetőbe. Sokat másolt, de még többet is másolhatott volna annál, amit eddig másolt, mert a feleuton se volt tán. Öneki, a szegénynek, figyelemreméltó intelligenciája és két kalapja volt.

Es ha ő azon intelligenciáját akként tudta volna hasznosítani a neki kimért életben, mint a két kalapját, több ember lett volna belőle. De még tán a halál se kereste volna föl ilyen hamar. (Ámbár a jelen esetben nem egészen alaptalanul emelhetné a halál azon kifogást, hogy ezuttal inkább őt kereste állandóan az a szegény alkalmazott.)

Mivel azonban itt csupán a két kalapról van szó, a sirba szállt városi alkalmazott más életkörülményei hagyassanak kegyeletes békeességben, mert erről szólván, szomorura fordulna nagyon ez a kis cikk.

Pedig ez épen nem vette az életét olyan szomorúan

és a két kalapjával meg épen jóízű humoráról tesz tanúságot.

Két egyforma, puha barna szűrkés kalapok voltak. Kissé kopottasak, de a harminc forintos alkalmazott fején nem szoktak fényes új kalapokat keresni. Ki veszi ezt észre.

Ő jött reggel az irodába. Pörge szűrke kalapját a szokott helyére tette, ez pedig nem közönséges hely volt. Épen szembeesett a főnök ur ajtajával. Mikor belép a főnök, mindjárt oda eszen a tekintete. Ott kapaszkodik a barnaszűrke kalap a szokott nagy szegen.

— Ni, itt vagyok — mondta mindig a kalap.

S mindenki meggyőződött, hogy ő ott van.

A főnök nyugodtan, mint aki szigorúan és alaposan teljesítette az ellenőrzést, betette az ajtót, a kollegák köröskörül az asztaloknál tovább másoltak.

A kalap az oly hű, jó kalap volt, hogy az mindig ott volt a szegen. A tulajdonosának azonban gyakran volt dolga kint. Valahol. Talán más hivatalokban. Vagy egyéb dolga.

Ilyenkor a főnök megszólalt a reggeli vizit alkal-
mából:

— Hát az az ember hol kószál megint?

Mindenki a szögere nézett: ott van-e a kalap? Ott volt, persze hogy ott volt.

— Itt van kérem, valahova kiment bizonyosan.

A főnök nyugodtan, mint aki alaposan és érelyvel végezte az ellenőrzést, betette az ajtót.

Es ez így ment sokáig. Ő, a derék alkalmazott jött az irodába, a kalapját a szögere tette, leült, megfogta a tollat, de előbb rágyújtott és ezt a pipadohányt kiszívta, mert ez jól esik a friss levegőről jövet. Azonban bosszabb volt a másolni való, mint ahogy a pipa győzte volna. Ez kialudt, az abban maradt.

A kimért alkalmazott leverte a tollat az asztal széléhez, kinyitotta a fiókot, majd betaszította és szépen kisétált a folyosóra, hajadonfóval.

A kalap ott lógott hűségesen és mindenkinek je-
lentette, aki érdeklődött:

— Ő itt van, kiment, mindjárt jön.

Sokáig elhitték ezt a becstletes kalapnak. Bár erősen rázta a fejét a fölébbvaló ur, hogy ugyan hol kódrog minduntalan az az ember olyan sokáig hajadonfóval. Most ebben a hivatalban volt, most amabban, így számolt be a kisétalásokkal. Mig egyszer rájöttek, hogy van itt e kimenőkben egy hazug kalap is, mely bűntársa a furfangos hivatali alkalmazottnak, aki ezen hajadonfóval rendezett kisétalásból — déltájban, a délutáni sétából pedig borulat tájon került elő.

Hajadonfóval lépett be ilyenkor és sietett az iroda-
asztalához, kinyitotta a fiókot és elrejtett benne valamit.

Azt a csalfa másik kalapját. A büntársát.

Ekkor újra megfogta a tollat, elsítt egy pipa do-
hányt, azonban kevés volt bár a dohánya, még se égett ki egészen, mire leszólt a toronyból az öreg harang:

— Haza, haza . . .

Ő fölkelt, vette azt a becstletes kalapját, mely
hűen betartotta mindig a hivatalos órákat és hazament . . .

S mikor egyszer így hazament a szabadságot sze-
rető hivatali alkalmazott, nem jött vissza többé. S ekkor
födötték föl a büntársát, a másik kalapot.

Ő elköltöztvén ezen rabszolgavilágból az örök sem-
mittevés bonába, a közigazgatási hagyatékát kezdtek
rendezni a másoló asztalán.

Felnyitották a fiókot és im, ott volt benne — a
másik kalap, a hű szövetségese, mely annyi kimenő szép
órájához juttatta.

A gazdája elment, soha többé elő nem jön és ő itt
maradt, azonban van még szív a közigazgatásban. S ha
van szív, ezen hagyaték, mint a közigazgatási ellenőrzés
becses erekljeje meg fog őriztetni kegyelettel.

Ton — Csl.

melyek állandón terhelnék államháztartásunkat. Sürgeti ennek kapcsán a jelentés az egyenes és fogyasztási adóknak reformját s kiemeli a valuta-rendezés dolgában a két állam változatlan kötelezettségét.

Végül a közigazgatási reform előkészítését és a hivatali szolgálati pragmatikát sürgeti a jelentés, utalván e reformok fontosságára az állam és a közönség érdeke szempontjából.

A ház munkarendje szerint előreláthatólag a jövő héten indul meg a költségvetési vita. A pénzügyi bizottság lelkiismeretesen előkészítette a plenáris tárgyalást s elvárjuk, hogy a képviselők szigorú és objektív kritikájára megadja az ország-nak azt a megnyugtatót, hogy áldozatai gyűnöl-
csöző befektetések s a haza javát szolgálják.

Hegedűs Sándornak pedig, e huszadik jelen-
tése alkalmából csak azt kívánjuk, hogy az or-
szágnak önmagába vetett bizalma adja meg ő neki
az elégtételt, hiven teljesített és remélhetőleg
még soká teljesítendő kötelességeért.

Schlagetter Gyula.

Zombor, 1898. jan. 17.

Nevezetes jelenetnek voltunk tanúi ma délelőtt a város háza nagytermében. A város rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen felmentette állásától és elbucsuztatta Schlagetter Gyula polgármestert.

Lapunk más helyén közöljük a közgyűlésről irt tudósításunkat; abból világos képet alkothat magának az olvasó, hogy milyen őszinte volt az elbucsuztatás. Minden cícoma és sallang nélkül, egyszerűen, de a kellő komolysággal és ünnepélyes hangulattal mondták „Isten hozzád”-ot a város első tisztviselőjének.

Komoly és fontos jelenet egy városra nézve, ha első tisztviselője megvált állásától, főleg ha abban az első tisztviselőben olyan férfit tisztelhetünk, mint a minő Schlagetter Gyula volt, a kiről méltán elmondható, hogy közszeretében és köztisztelőben részesült. Távozásakor a város minden polgára szívesen nyújtja neki át a legőszintébb elismerés olajját.

A közlakosság elismerésének és az igazi közban-
gatlatnak volt teljes és hű kifejezője a törvényhatósági bizottság mai magatartása. Kozma Lászlónak a polgár-
mester iránt való elismerésnek kifejezésére vonatkozó indítványát egyhangú helyesléssel fogadták el. Különösen jól esett, hogy az a tábor is, a mely sokszor támadta, sok-
szor küzdött ellene, nemcsak hozzájárult az indítványhoz, hanem szükségesnek tartotta dr. Drakulits Pál által külön is elismerését kifejezni. Ez a körülmény örven-
detes jele annak a harmóniának, a mely a közgyűlési teremben honol akkor, a midőn a kétségtelen érdemet kell méltányolni.

Schlagetter Gyula méltán kiérdemelte a város kö-
zönségének elismerését. Négy évi működése alatt az ügyemet minden ágában a leghelyesebb uton haladt; az ő munkaszeretete áthatotta az egész tisztikart; rend-
szeretete és becsületes jelleme irányítva volt a tisztviselők működésének.

Polgármesterségének ideje nem volt ugyan a nagy alkotások korszaka, de számos terv lett alatta előke-
szítve; s ha ezek a tervek megvalósulnak, az érdem ép úgy az övé, mint a tervek végrehajtóié.

Egyenes, puritán jelleme, finom és előzékeny mo-
dora általánosan kedvelté tették. Aki egyszer érintkezett vele, azt valóságosan lebilincselte a kedves egyénisége.

A közgyűlésen való felszólalásai mindig tárgyla-
gosak és talpra esettek voltak. Sokszor néhez kérdé-
seknél, nagy és hevesebb természetű vitáknál okos érvelés és nyugodt fellépése az ügy békés és a város érdekeinek megfelelő elintézésében döntő szerepet játszott.

Tekintélyét mindig megőrizte, állásának tiszteletet szerzett s bármikor, bármily ügyben képviselte a várost, fellépése és szereplése a város érdekeinek hasznára volt és a város nevének tiszteletet szerzett.

Személyét illetőleg ritka szerénység jellemezte. Sohasem szerette, ha személyét vagy működését dicsé-
rettelkkel árasztották el; ellenben mindig szívesen fogadta a szigorú kritikát. A mit ellenfelei mondtak vagy taná-
csoltak, azt megszívlelte s ha a város hasznára volt, örömmel használta fel. Egyformán jó polgármestere volt a város minden polgárának, nem tekintve semmiféle mellékkörülményre.

Egy szóval, Schlagetter Gyulában Zombor városa becsületes, gondos, a város érdekeit igazán szívén viselő polgármestert vesztett el. Nem akarjuk működését tovább taglalni, csak mi is kifejezői akarunk lenni a közlakosság őszinte érzelmeinek.

Befejezésül engedtessek meg, hogy mi is őszinte szívből mondjunk neki „Isten hozzád”-ot. Minden jót kívánunk neki új állásában!

Közgyűlés a városnál.

Zombor, 1898. január 17.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága ma d. e. 10 órakor dr. Vojnits István főispán elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

A főispán üdvözlőlvén a szép számban meg-
jelent bizottsági tagokat, a jegyzőkönyv vezet-
sével Gyurisits György főjegyzőt, a szólni kívá-
nók feljegyzésével pedig Lang Gyula aljegyzőt bizta meg.

A közgyűlés lefolyásáról a következő tudó-
sítást közöljük:

A polgármester fölmentése.

Schlagetter Gyula, Zombor város polgár-
mestere Bács-Bodrogh vármegye árvaszéki elnökévé választott meg. Így hát megvált a polgár-
mesteri állásától. A mai közgyűlés adta meg neki az állásától való felmentvényt.

A polgármester a következő levélben kérte a felmentését:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Négy éve annak, hogy a tekintetes törvényható-
sági bizottság kegyes meghívása folytán oly szerencsés
lehettem városunkban a polgármesteri állást elfoglalni.

Hogy ez állásban tanusított igyekezetem érdemel-e
általában méltánylatot, azt a tekintetes törvényhatósági
bizottság van hivatva megbíralni.

Kötelességemnek mindenkor hiven és becsületesen
és a tekintetes törvényhatósági bizottság óhajához és
rendelkezéseivel képest iparkodtam megfelelni; és hi-
vatalos eskümből kifolyólag felebbvalóim iránt is köteles
figyelemmel voltam.

S most, midőn Bács-Bodrogh vármegye közönségé-
nek választása folytán a megyei árvaszéki elnöki állás
elfoglalása végett a nagybecsült polgármesteri állástól
felmentésemet kérem a tekintetes törvényhatósági bizott-
ságtól, egyuttal benső hálás ragaszkodás érzetével köz-
szönöm a tekintetes törvényhatósági bizottságnak irá-
nyomban mindenkor tanusított kitüntető bizalmát; — s
ha ezennel megszüntem is Zombor szabad királyi város
polgármestere lenni, azért továbbra is e városnak hálásan
ragaszkodó polgára maradok! — Teljes tisztelettel
Schlagetter Gyula.

Gyurisits főjegyző felolvastván ezen levelet,
előadta az állandó választmány határozatát, a mely
szerint Schlagetter Gyula a polgármesteri állástól
felmentetik.

Kozma László bizottsági tag emelkedett
hangra, igen szép beszédben méltatta a távozó
polgármester érdemeit és azt indítványozta, hogy
a közgyűlés fejezze ki iránta jegyzőkönyvi elis-
merését. Kifejezte, hogy a távozó polgármester
bucsuuszavának hatása alatt a törvényhatóság a
gondolkozasmódjának előkelőségét bizonyítja, ha
a bucusztól viszonozza. Schlagetter Gyula négy
évig volt polgármester; ennek a négy évről tör-
ténete az ő nevéhez fűződik. Különös alkotások
nem létesültek az ő polgármestersége alatt, de
azért nyugodtan gondolhat mindig vissza polgár-
mesterségének idejére s azokra a szolgálatokra,
a melyeket a város iránt teljesített. Általánosan
ismeretes volt a lelkiismeretessége, törekvéseinek
tisztasága és huzgósága. Kéri indítványának el-
fogadását.

A helyesléssel kísért beszéd elhangzása után
felszólalt dr. Drakulits Pál bizottsági tag. Kész-
séggel járul hozzá Kozma László indítványához.
Előtte szóló röviden, a tényeknek megfelelőleg
jellemezte a polgármester működését, a ki mindig
becsülettel és igyekezettel töltötte be fontos állá-
sát. Az ő részéről érte a legtöbb támadás, de
azért a méltó elismerést szívesen megadják neki.
Bucsuuszóképfogadja Kozma indítványát.

A közgyűlés egyhangú helyesléssel határozta
el, hogy Schlagetter Gyula polgármestert állá-
sától felmenti, működéséért jegyzőkönyvileg elis-
merését fejezi ki.

Erről a határozatról a volt polgármester
jegyzőkönyvi kivonaton értesítettetni fog.

A restauráció.

Igen fontos tárgyát képezte a közgyűlésnek
a tanács előterjesztése az általános tisztújítás
megejtése iránti intézkedések megtétele iránt.

A tanács előterjesztése értelmében elhatározat-
tatott, hogy az általános tisztújítás február hó
15-én fog megtartatni.

Az egyes állások elnyerését célzó pályázati
kérvények február hó 10-ig adandók be.

Egyéb ügyek.

A tárgysorozat többi pontjai így intéztettek el:
Honvédelmi miniszter leirata a badapród iskolánál
a város által tett alapítványról kiállítandó alapító oklevél
tárgyában. — A miniszter leküldött egy alapító oklevél
tervezetét. A tervezetet a közgyűlés egész terjedelmében
elfogadta; az alapító oklevél szövege megállapítván,
az jóváhagyás végett felterjesztetik a honvédelmi mi-
niszterhez.

Vallás- és közoktatásügyi miniszterium leirata a
törvényhatósági bizottságnak a Gyalokay Rozália ösztön-
díj-alapítványról üresedésben levő állások betöltése iránt
hozott határozatának jóváhagyása iránt. — A miniszter
a határozatot jóváhagyta. Leirata tudomásul vétetett.

Főispáni átirat a városi tisztí főorvos, a kórházi orvos
és a kerületi orvos kinevezetése tárgyában. — Tudó-
masul vétetett.

Polgármester előterjesztése Ambrozovits Gyula bizott-
sági tag elhalálozása folytán a legtöbb adót fizető bizott-
sági tagok sorába egy póttagnak beívása iránt. —
Stojkovits Zakár póttag hivatik be.

A mérnöki hivatal javaslata a honvédelmi tanyának
ivóvízzel leendő ellátása iránt. — Továbbra is artézi
vizet fognak a honvédelmi tanyába szállítani. A szállítási
költségeket a város viseli.

Zombori róm. kath. iskolaszék betérjeszté az összes
róm. kath. elemi népiskolák fentartásáról szóló 1898. évi
költségeloirányzatot. — Tudomásul vétetett.

A zombori kaszinó-egyleti dalárdának köszönő
levele a 25 éves jubileumának anyagi támogatásáért.
— Tudomásul vétetett.

A pénztárak megvizsgálására kiküldött bizottság
jelentése. — A bizottság a pénztárakat rendben találta.
A jelentés tudomásul vétetett.

A jegyzőkönyvet ma d. u. fogják hitelesíteni.
A hitelesítésre dr. Alföldy Árpád, Bittermann
Nándor, Erlich Nándor, Radicevits Sándor és
Vuits Arszó Miklós bizottsági tagokat küldték ki.

A közgyűlés a főispán életével ért véget.

Ujdonságok.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter
Fischer Sándor zentai közégi gimnáziumi tanárt az
ujvidéki kir. kath. főgimnáziumhoz végleges rendes
tanárrá nevezte ki.

Kinevezés. Schmausz Endre, szabadkai főispán
Karácsonyi István, végzett joghallgatót Szabadka váro-
sához közigazgatási gyakoronokká nevezte ki.

Miniszteri megbízás. A vallás- és közokta-
tásügyi miniszter Kurucz Gyula, Bács-Bodrogh megyei
kir. segédtanfelügyelőt Baja város közigazgatási bizott-
ságában a kir. tanfelügyelő helyettesítésével megbizta.

Rohonyi Gyula képviselőházi alelnök.
Több fővárosi lap azt a hirt közli, hogy Berzeviczy Al-
bert, képviselőházi alelnök ezen állást többé nem fog-
lalja el. E hírrel kapcsolatban azt írják a lapok, hogy
az új alelnök Rohonyi Gyula, az ujvidéki kerület kép-
viselője lesz.

Egyesületi közgyűlés. A zombori iparosok
Árucarnokának kölcsönsegélyző szövetezete 1898. febr-
ruár hó 2-án a helybeli kereskedelmi iskola helyiségében
délelőtt 11 órakor II. évi rendes közgyűlést tartja. A
közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. A közgyűlési
elnök megválasztása. 2. Az igazgatóság és a felügyelő
bizottság jelentése a lefolyt év ügykezelése és eredmé-
nyéről s erre a felmentvény megadása vagy megtagadása.
3. A felügyelő bizottság által megbírált mérleg meg-
vizsgálása s a nyerevény megállapítása. 4. A kilépett
igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok helyeinek
titkos szavazat által betöltése. 5. Az Árucarnok által
kiküldött igazgató, igazgatósági és felügyelő bizottsági
tagnak megerősítése. 6. Netáni indítványok tárgyalása.

Hymen. Folyó hó 11-én fényes esküvő volt
Hódsághon. E napon vezette oltárhoz Resch Ferenc
hódsághi kereskedő Hausz Mariska kisasszonyt, Hausz
Keresztély hódsághi szálló-tulajdonos leányát. Koszoru
leányok voltak: Hausz Paula, Szencz Mariska, Korény
Vilma, Willmann Adél, Willmann Valéria, Schwerer Emma,
Resch Paula és Resch Laura. Vőfélyek: ifj. Resch Jó-
zsef, Hess Frigyes, Rausch Alfréd, Korény-Sebek Vilmos,
ifj. Trischler X. Ferenc, Resch Béla, Resch Aurél és
Szencz Ferenc. A násznagyit tisztelettel a menyasszony
részéről Korény Béla hódsághi kereskedő, a vőlegény
részéről Resch Miklós ujvidéki tanító viselték. Esküvő
után gazdag nászlakoma volt az örömszülők házában,
amelyen számos felkészültökben éltek az ifjú párt és
a köztisztelőben álló örömszülöket.

Egy község halála. N. Palánkán a kaszinó,
a polgári kaszinó, az önk. tüzoltó-egylet és a dalárda
választottjaiból 80-as bizottság alakult a célból, hogy ott
a m. évi október hó 31-ik napján elhalt Mezey Károly-
nak, a nagy emberbarátnak díszes szobor emeltessek.
Ezen bizottság dr. Jedlicska Béla kir. közjegyző elnök-
lete alatt megtartott közgyűlésen most már végleg meg-
alakulván, elnöknek Klein Ferencet, titkárnak Büchler
Róbertet, pénztárnoknak pedig Cserevny Antal választ-
totta meg. A szobrot Szárnyovszky birneves akadémiai
műszobrász fogja készíteni. A szükséges pénz előterem-
tése iránt legközelebb fog megindítani mozgalom, mely-
nek sikere a polgári elem általános lelkesültségénél fogva
előre is biztosítottnak jelezhető, annál is inkább, mert
ha valaki, úgy az elévülhetlen érdemeket szerzett Mezey
Károly bizonyára megérdemelte a haladás és a közjó
iránt fogékonysággal bíró, irigykedéstől ment polgár-
társainak ezen elismerését.

Dicséretes példa. Csonopláról írják: Csak
nemrég folyt le a csonoplai mezőgazdasági egyesület
helyiségében a jutalmak kiosztása azon hű és szorgalmas
cselédek részére, kik hosszabb időn át egy helyen szol-
gálván, gazdáik dicséretét és meglegedettségét érde-
melték ki. E jutalmak kiosztásán részt vett Deák Andor
községi jegyző is az összes elüljárókkal. Már magában
véve az is dicséretreméltó dolog, hogy egy község elül-
járósága, élén a jegyzővel részt vesz ily ünnepélyen, a
cselédek nem kis öröme és a további jó magaviselet
buzdítására. Azonban sokkal dicséretreméltóbb az, hogy
Deák Andor jegyző 5 fjt jutalmat adott egy oly cseléd-
nek, ki magát több éven keresztül hűnek, szorgalmas-
nak, vallásosnak és istenfélőnek bizonyította be. A ju-
talmom átadásakor gyönyörűen esztelte, mily kimond-
hatlan nagy áldás az nemcsak a házigazdára, de ma-
gukra a szülőkre és hűn szeretett hazánkra is, ha a
cselédek hűek és szorgalmasak, vallásosak és istenfélők,
becsületesek és erkölcsösek. Valóban szép tett egy világi
ember részéről! Ha sok más házigazda követné a cso-
noplai jegyző nemes tettet, ha ily szép szavakkal buz-
dítanak és serkentenek a cselédeket vallásosságra, isten-
félelemre, hűségre és szorgalomra, ha minden házigazdán-
ak ennyire szívén fektüdné a cselédek jó nevelése, akkor
bizonyára sokkal kevesebb volna a hűtlen, a haszna-
vetetlen, az erkölcstelen cselédek száma. Nem mulaszt-
hatjuk el, hogy ki ne fejezzük hálánkat a derék jegyző
iránt ez uton is. B.

Színház. A színházi bizottság a napokban ülést
tartott s döntött a jövő színi évadra nézve. A pályázók
közül Deák Péter igazgatónak javasolja a színházat a
jövő évadra átengedni. Előbb azonban meg akar a
bizottság győződni arról, vajjon megfelel-e a társulat.
E végből dr. Gertinger Pál, Kozma László és dr.
Balogh Ernő kiküldetnek, hogy személyesen szerez-
zenek meggyőződést Deák Péter társulatáról. A társulat
jelenleg Nyiregyházaán játszik.

Az iparos dalárda közgyűlése. A zombori
iparos dalárda vasárnap tartotta meg évi rendes köz-
gyűlését. A megejtett tisztújítás eredménye a követ-
kező: elnök Czedler János, igazgató Szigeti István,
jegyző Bölcs Dezső, pénztárnok Vrabely József, szer-
tárnok Tauscher Vilmos és Firány Pál, karmester Mil-
csinszky Alajos. Választmányi tagok: Schick Rezső,
Gruda Pál, Bogdán Mihály, Varga Kálmán, Szabó Gyula,
Tillger Mihály, Partics István, Herczog Mihály. Választ-
mányi póttagok: Nagy Béla, Harpf László, Koch Kálmán.
Női vál. tagok: Würtz Mariska, Brecka Lenka, Kiss
Ilonka. Női vál. póttag: Horváth Fáni. Számvizsgálók:
Árvay Sándor, Herczenberger Ferenc, Danninger Kálmán.

Fényes bál. Topolyai tudósítónk jelenti: A hely-
beli aranyifjúság előkelősége szombaton este a „Társas-
körben” igen fényes zártkörű bált rendezett, amelyen a
környékbeli elite is részt vett. A fesztelen mulatság oly
kittünően sikerült, hogy már öreg reggel volt, de azért
a cigány még mindig húzta a tüzes talp alá valókat és
az újra! csak egyre folyt. A hölgyek szebbnél szebb és
drága toalettjei méltó feltűnést keltek.

Pásztorjáték. A hódásági tantszövetlet a múlt ünnepek alatt a „Tanítók háza” javára növendékeivel pásztorjátékot rendezett, mely erkölcsi és anyagi tekintetben igen sikertelt. Tiszta jövedelme volt 122 frt 09 kr. Felülvezettek: Korény Béla 1 frt 70 kr, Fuchs József, Bászler István 70—70 kr, özv. Korény Edéné, Willmann Mátysné, Schwerer Mihály, Hausz Keresztély, Lövész Leó 50—50 kr, Müller Mihály, Wischt Istvánné, ifj. Schwerer Jakab, Schwerer József, Orehoja Sándor 30—30 kr, Hausz Keresztélyné, Neumayer Györgyné, Korény Ferenc, Pászter József 20—20 kr, Hausvirth Antal, Lescheditzky Lőrinc, Trischler Hermina, Hausz János, Krevanya István 10—10 kr, Spiesz Teréz 5 kr. Ezen nemesszívú felülvezetőknek e helyen is hálás köszönetet mond a tantszövetlet.

A gépezetkezelőket és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság 1. évi január hó 29-én fogja legközelebbi vizsgálatait tartani a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében (megyeház). A vizsgálatra jelentkezni óhajtok kellően felszerelt folyamodványokkal a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézzék. A vizsgálatra jelentkezőknek igazolniuk kell: 1. hogy a 18. életévét betöltötték (ifjabb egyének keresztlevéllel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogástalan életűek (a 2. és 3. alattiak azon egy bizonyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, illetőleg dolgozó gépezet mellett gépész felügyelete alatt legalább hat hónapon át dolgoztak. (Az erről szóló magánbizonyítvány az elüljáróság által is megerősítendő.) Együttal arra is figyelemzetnek a jelentkezők, hogy a gépészjelöltéktől az állam hivatalos nyelvén oly mérvben való ismerete kívántatik meg, hogy a kiadott kazánügyi rendeleteket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltéktől csak az állam nyelvén megértése s a számok olvasása kívántatik meg.

Eljegyzés. Steiner Armin eljegyezte Kaufmann Jenni kisasszonyt Apatinban.

Egyház-zenészet ösztöndíj. A boldogult Haynald bibornok ersek fenkölt szelleme annak idején egy nagy ösztöndíj alapítása által vélt szolgálatot tette az egyházi zenészetnek. Az ösztöndíj évi 300 frt három éven át. A legújabb érseki körlevelében pályázatot látunk hirdelve az ösztöndíjra az évi március hó végéig. Pályamunka gyanánt a Magnificat teljes és csonkítatlan megszénítése kívántatik a XVI. századbeli „capella” modorban, hat szólamu karra.

Névváltoztatás. Dosztál Sándor m. kir. postás távirda-altszít, bajai lakos úgy a saját, valamint kiskorú János fia vezetéknevét „Nagy”-ra változtatta. — Behr Karoly bajai ügyvédjelölt vezetéknevét „Balla”-ra magyarosította.

Eljegyzés. Keppich Jakab turkevei kereskedő eljegyezte Lusztig Juliska kisasszonyt Baján.

Uj segédjegyző Ó-Kanizsán. Huszágh István segédjegyzőnek adóügyi jegyzővé történt megválasztása folytán megüresedett segédjegyzői állásra folyó hó 13-án dr. Mikosevits főszolgabíró elnöke alatt tartott közgyűlésen történt a választás. A 9 pályázó közül első helyen kandidált Nagy Ferenc ó-kanizsai községi írnok egyhangulag segédjegyzővé választották, kihez a hivatali eskü letétele után dr. Mikosevits beszédet intézett, melyben azon reményének adott kifejezést, hogy Nagy ezután is oly szorgalommal s lelkiismeretességgel fog munkálkodni, miként eddig tévé, — mire a megválasztott megköszöntötte a bizalmat. — Dukai József községi írnok a feletti elkeseredésében, hogy a főszolgabíró őt nem jelölte, nyomban lemondott állásáról.

Eljegyzés. Trinksz Gyula ó-becsei tanító eljegyezte Gyurkóczi Eufémia kisasszonyt Bajáról.

Tűzoltóház. Az újvidéki önkéntes tűzoltó egylet 1898. évi február hó 1-én az „Erzsébet” szálloda disztermében alapítókéjének gyarapítására a szükséges szerek beszerezhetése céljából jótékony sorshuzással egybekötött ballunepélyt rendez.

Gazdasági előadások. A m. kir. földmívelési miniszter elrendelte, hogy Bács-Topolyán és Csantavér községben a kora tavasszal gazdasági előadások tartassanak. Ez előadások B. Topolyán február hó 28-án és március hó 1-én fognak megtartani az előjáróság által később meghatározandó helyen és időben. Előadók lesznek: Asványi Lajos szabadtéri földmívelési-iskolai igazgató, Tokányi László bácsmegyei állatorvos és Frankl Bodo földmívelési-iskolai gazdasági segéd.

Gyászhir. Opitz Sándor, Ada község érdemes plebánosa, címzetes kanonok folyó hó 15-én életének 73-ik évében elhunyt. Harmac évig volt Ada községnek plebánosa; mindenki szerette és tisztelte a derék plebánost, a hitközség a következő gyászjelentést adta ki: Az adai róm. kath. hitközség fájdalomtól megtört szívvel jelenti az ő szeretett atyjának, lelki vezérének: Nagyságos Opitz Sándor címz. kanonok, adai plebános, hitközség egyházi elnökének f. évi január hó 15-én reggeli 1/2 órakor élete 73-ik, áldozársága 50-ik, adai lelkipásztor-kodása 30-ik évében, szent ténykedése közben történt gyászos elhunytát. Az Istenben boldogult földi maradványai január hó 16-án d. u. 4 órakor fognak az adai róm. kath. sírkertben a feltámadásig nyugalomra tétetni. Az engesztelő szt. mise áldozat f. évi január hó 17-én d. e. 9 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatattani. Ada-1898. január hó 15-én. Elhunytát siratja, az adai róm. kath. hitközség. Az elenyészhetetlen világhosszú fényeskedjék neki.

Zentáról a holdba. Érdekes számítást tett a minap Frankl Mór, az ismert számoló művész Zentán, ahol valaki azt kérdezte tőle: — A hold földünkhez háromszázkilencvenkétszázharminckilenc kilométer és kilencszázhuszonkét méter távolságra van, ha tehát a mi földünkön olyan gyorsvonaton utazhatnánk a holdba, amely óránkint ötvenkilenc kilométer és kétszázötvenkilenc méter gyorsasággal halad előre, mennyi idő alatt érkezünk a holdba? Frankl tizenegy másodpercnyi gondolkodás után így felelt: Kétszázhetvenöt nap, hatvan első és harmincharom másodperc alatt érkezünk a holdba. A jelen volt matematikusok rögtön előszedték a plajbászt és papírosan hosszú számítások után meggyőződtek, hogy Frankl hajszálmái pontosággal felel a kérdésnek.

Hát ez mi?! Az „O-Becse és Vidéke” írja a következőket: Arról értesültünk, hogy a szállási róm. kath. egyik iskolában, mintán annak tanítója a beltérre választott be, egy pincér — mint ilyen talán érdeműs — tölti be a tanítói széket. Nem tudjuk elhinni, hogy ez az iskolázék tudtával, vagy megbízásával történt

légyen s épen azért most mellőzve minden kommentárt, csak a figyelmet akarjuk felhívni e törvényellenes állapotról s ha helyi hatóságunk nem tudná teendőjét, úgy nem fogunk késni ez ügy bővebb fejtegetésével sem.

Leányharc. Turján nincs az a vasárnap, hogy a leányok a kőlo alatt meg ne tépazzák egymást. — Legutóbb is letépték egymás nyakáról az aranyakat, s ugyancsak megkarmolázták szép piros orcáikat, sőt még a közbelépő rendőrt is eldöngötték. Midőn azonban a szolgabírói hivatalba kerültek, hogy számot adjanak garázdaságukról, már szent a béke közöttük, s nem átalják a bírő szemébe mondani, hogy bizony ők nem is igen ismerik egymást. A turjai bires lányok ezután nem táncolhatnak nyilvánosan, mert a táncot betiltották.

Fura végrendelet. A minap Párisban meghalt egy ott letelepedett német tőkes, valami Fritz Müller nevű ur, aki végrendeletében meghagyta, hogy: 1. temessék őt a felesége mellé, 2. a sírjára dohánynövényt és kaktuszt tltessenek és 3. hogy minden héten hetszer öntözze meg a sírját jóféle pálinkával. Barátainak, akikre végrendeletének végrehajtását bízta, 50,000 frankot hagyományozott.

Levelezés.

Bogoja a kaszinóban.

A „bogojai polgári olvasóköri” a legközelebb mult napokban tartotta nyilvános 5. évi beszámoló és tisztújító közgyűlését, melynek lefolyásáról a következőkben kívánok a becses lap hasábjában a nagy nyilvánosság előtt referálni:

Az elnöki rövid megnyitó után napirend előtt a folyó ügyek 8 pontban tárgyalattak, melyek közt derültsegre a legalkalmasabb anyagot szolgáltatva a Gyurkovits-lányok (Linek sikertelt arcképfestményének) elővezése, mely a legtöbbet ígérő Berecz Károly birtokába szállt át. (Sajnálkozunk is sokan a veszteségünkön!)

Indítványok során Cziráky Gyula dísztag proponálta a „Bácskai Történelmi Társulathoz” és a „Szent-István Társulathoz” a körnek tagul leendő belépését, mit kivétel nélkül nagy örömmel fogadott a közgyűlés.

A napirend első tárgya a kimerítő tartalmu általános elnöki jelentés volt, mely részletesen foglalkozik a kör egész működésével. Események dolgában — ugymond — ép oly nagy visszaesés konstatálható körünk életében is, mint minő a természeti év háztartásában mutatkozik lépten-nyomon.

Sajnálattal említi, hogy a jelen pénzügyi mizériák folytán a Kossuth Lajos szobor-bizottság sem volt ez évben működés céljából megalakítható, jölehet 100 koronát már körünk pénztárnoka kamatoztat e célra a rác-milliesi takarékbán.

Sorba veszi aztán a nevezetesebb mozzanatokat, minő a jókedvvel töltött s a könyvtárra szépen fejlődött Kaszinó-bál. Ilyen a március 15-iki ünnepe, melyen a hazafiai öntudat s a nemzeti kegyelet ápolása címén az iskolás sokadalom is szerepelt, megbotottságot keltvén a nagyszámu érdeklődők közt szavalaival és karénekeivel.

Megemlékezik továbbá a tisztikar által strigetett pénztár és általános ügykezelés megvizsgálatajáról, melynek megejtéséről a vizsgáló-bizottság szakértő elnöke Nemes János ép oly érdekes és kimerítő számbeli adatokat közölt az egész 4 évről, mint elismerésben gazdag jelentést tett az ügykezelés pontosságáról a közgyűlés elé.

Áttért aztán az elnöki jelentés a könyvtárra s elmondja, hogy az eddig 73 könyvből álló könyvtár a jelen évben 45 darabban szaporodott s így ma könyvtárunk 118 drb diszes könyvvel rendelkezik 535-84 kor. értékben. E könyvek — ugymond — egyik az erkölcs és társadalmi rend szolgálatában állnak s önzéssel adhatjuk bármelyiket olvasóink kezébe a legmértőbb Kölöcsey e szavaival: „Itt az irás, forgassátok!”

Ezek után a jelentés azon része következett, mely a könyvtár gondozását és további gazdagítását teszi a kör erkölcsi kötelességévé. Az egész értekezést a jóakarát vonul át kimutatni, hogy a kör fönmaradása csak a könyvtár erkölcsi emelése körül való együttértés által érhető el.

A négy évi fokozatos fejlődés után bizik, hogy Bogojeván a jobb érzésű egynekben következetesen mindig lesz annyi jóakarát és összetartás, hogy hazafiasági és közmívelődési szempontból nem engedik ezen erkölcsi tőkélvel rendelkező, jó alapon nyugvó kör föl-ozlását bekövetkezni.

Végül hivatkozva a kör szép múltjára, hogy t. i. körünk minden szépnek és jónak forrása szokott kezdettől fogva lenni, kéri a közgyűlést, indíton kebelebből oly szorgalmat, mely a községi közkönyvtár fölállítását kérelmezti illetékes helyen, melynek létesítése pedig annál kevesebb akadályba ütközik, mert községünknek már e célra mintegy 400 frt alapvagyonra van s mert ha a kezelés ütköznék nehézségekre, körünk felelősség mellett elvállalhatná a kezeltetést.

Továbbá fölolvastatt a könyvtári, pénztári és a számvizsgáló bizottsági jelentés, melyek mindegyike igen szép világot vet a kör anyagi és szellemi állapotára s a vezetőkre, miért is az alapos jelentések kellemes benyomást kelteve, örvendetes tudomásul vétettek.

Legvégül következett a tisztikar leköszönése, mely után Berecz Károly választási elnök és Zatskó Alajos választási jegyző vezetése alatt a következőleg ejtetett meg nagy lelkesedés közt a tisztújítás:

Elnök Molnár Gábor, alelnök Meló Ferenc 48-as nemzetőr, jegyző Grubits Imre, könyvtárnok Németh Imre, pénztárnok Zubonya Fábán, választmányi tagok: Berecz Károly, Bogyó József, Herczeg Mór, Nemes János, Omelka János, Söhhajtó József, Vince Fábán; számvizsgáló hármas bizottság: Nemes János, dr. Tamás Antal, Lovász Szilveszter.

Hogy e vezetőség mennyire állt hivatása magaslatán, azt a megejtett tisztújítás eredménye, mely szerint mind a régiéket, bizonyítja legjobban. A népkönyvtár nyelbesültésére alakult bizottságba választottak: Berecz Károly, Cziráky Gyula és Molnár Gábor.

Melyhez hasonló jókat kívánva szétoszlott a közgyűlés.

Bogojeva, 1898. jan. 12.

Gábor Károly.

Művészet és irodalom.

Posta és távirda kézi tarifa jelent meg, Havlin Vilmos (Budapest posta-és távirda-igazgatóságánál) kiadásában, mely jól kezelhető kemény papírra nyomtatva tartalmazza az összes európai díjszabásokat oly módon csoportosítva, hogy a nagyközönség mindennemű postaküldeményét maga megdíjazhatja, s így előre már tájékozva van mennyibe kerül a küldemény továbbítási díja. Megrendelhető bármely posta és távirdahivatalnál, vagy a kiadónál. Ára 25 kr, mely összeg beküldése után bérmentve küldetik meg.

A „Vasárnapi Ujság” január 16-iki száma 30 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Az állami számvévszék új alelnöke” (Dárdy Sándor arcképe). — Költemények: „Régi kertünkben.” Ifj. Szász Károlytól: „Az orvos tévedt.” Zsoldos Jenőtől. — Följegyzések az 1848/49-iki magyar szabadságharcból. — Egy tábori honvédtisztól (képekkel). — Regénytár: „Hányan vagyunk még?” Elbeszélés. Irta Jókai Mór (Gorró Lajos rajzaival). — Hires asszonyok; „Mária Antoinette” (képpel). — „A francia zászló.” Verne Gyula új regénye, franciából fordította Gaál Mózes (a francia kiadás eredeti illusztrációival). — „A khinai katonák.” Eredeti levél Khinából dr. Cholnoky Jenőtől (képekkel eredeti khinai fényképfelvételek után). — „Báró Vay Miklós emlékirataiból: Ot hét az Uj-épületben.” — „A nagybanai festők kiállítása” (képekkel Csók István, Thorma, Ferency, Grünwald Béla és Glatz Oszkár festményei után). — „Orosz életképek: A falusi tanító.” — „Deák Ferenc beszéde Percel Mór leányának elhunyt alkalmakor” (Könyi Manó új könyvéből). — „Eléggetlen házak” (képekkel). — „Baba” című új operettéből” (képekkel a Népszínház január 13-iki előadásáról). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. „A Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negydekre 2 frt, a „Politikai Ujdonságokkal” együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem-utca 4. Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félre csak 1 frt 20 kr.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz-és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Apatini-utca 628. szám alatti lakház, mely Schlachter József tulajdona, kiadó, esetleg eladó; áll 5 szoba, konyha, éléskamra, kert és nagy udvarból. 3—1

1489. szám.

1897.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. e. 102. §-a értelmében enzelem közhírré teszi, hogy a zombori tekintetes kir. járásbíró 1897. évi 8316. számú végzése következtében dr. Berkes Zsigmond zombori ügyvéd által képviselt Grosz Sámuel zombori lakos javára Mihályi Ernő zombori lakos ellen 53 frt és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 410 frtra becsült zongora, cimbalom és butorneműekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 25618/1897. számú végzése folytán 53 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi március hó 14-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 50 frt 35 krban bírólag már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán leendő eszközzésére 1898. évi január hó 21-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzettek és ahhoz a zombori szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. e. 107. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1898. évi január hó 8-án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

9400. szám.

Pófpályázati hirdetmény.

O-Palánka községében elhalálozás folytán üresedésben levő jegyzői állásra, a benyújtott pályázatok épentartása mellett, új pályázatot hirdetek, a pályázni óhajtok felhivatnak, hogy a szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi január hó 30-ig** terjesszék be annál is inkább, mert a később érkezett kérvények figyelembe vételni nem fognak. A pályázók a dalmát nyelvre való képesítéstket is igazolni tartoznak.

A jegyző évi javadalma: készpénzfizetés 650 frt, szerűskert megváltása 50 frt, két negyed telek föld és az ezután kiosztott 2 hold 1558 □ öl legelőilletmény haszonélvezete, szabad lakás, valamint 6 öl, illetve 11 mm. és 36 cm. kemény táfifa vagy 48 frt egyenérték. A szabad lakás után az adót, nemkülönben az illeték egyenértékét a község, a földadót pedig a jegyző köteles fizetni.

Palánka, 1898. január 14-én.

Hipp Dezső,
főszolgabíró.

7898. sz.
kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

A járáshoz tartozó Csonopla községénél tőresedébe jött és előleges havi részletekben fizetendő évi 300 frt javadalmazással ellátott irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom az állást elnyerni óhajtókat, hogy minősítésüket igazoló pályázati kérvényüket hozzám **folyo évi január hó 30-ig** terjesszék be. Zombor, 1898. január 8-án.

Tárczay,
főszolgabíró.

3-1

476. sz.
kig. 1898.

Hirdetmény.

Rác-Militicsi körállatorvosi állásra, mely évi 600 frt fizetés élvezetével van egybekötve, pályázat nyitattik. A körhöz Filipova és Karavukova községek tartoznak. Folyamodók kérvényüket **február hó 15-ig** hozzám nyújtják be. A községek az állatorvost a községekbe való kitérés visszautazás alkalmával ingyen fuvarral látják el. Hódságh, 1898. január hó 11-én.

Vissy József,
főszolgabíró.

3-1

11800. sz.
kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Pacsér községben lemondás folytán megüresedett irnoki állásra pályázat nyitattik. Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 300 frt.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy pályázati kérvényüket a Bács-Bodrogh vármegyei 6/1897. szabályrendelet II. fej. 9-ik pontja értelmében és erkölcsi bizonylattal felszerelve hozzám **f. évi január hó 30-ig** anyuval inkább nyújtják be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. Választási határidő utólag fog kitűzteni. Bács-Topolyán, 1898. évi január hó 8-án.

C s á s z á r,
főszolgabíró.

3-2

Kiadó lakás.

Kisszerbtemplom-utcában, a kereskedelmi iskola mellett lévő 241. számú lakház 4 szoba, konyha, nagy üvegezett folyosóval stb. hozzá való melléképítményekkel május 1-sejétől, esetleg február 1-sejétől kiadó.

Bővebbet **Tantner Ottó** cukrászdájában **Zomborban.** *—1

10768. sz.
kig. 1897.

Pályázat.

Járáshoz tartozó Kiszács községben a községi rendőrzetűi állás megüresedvén, az ezen állással 300 frt évi fizetés van összekötve, mely havi utólagos részletekben leendő községi pénztárból kifizetve, a felszerelést a község adja, egyenruházatát azonban a megválasztott sajátjából tartozik beszerezni.

Pályázni óhajtok felhívom, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo hó 24-ig** beküldjék; kiszolgált csendőrök előnyben részesülnek.

Pályázati határidőn túl beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak. Ujvidék, 1898. évi január hó 14-én.

Michailovits,
főszolgabíró.

2-1

13066. sz.
tkvi 1897.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kinstár végre hajtónak Tyurits Vása végrehajtást szenvedő elleni 149 frt 54 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő O-Szivacon fekvő, az ó-szivaici 366. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt Tyurits Vása nevével álló A. I. 381. hr. 244. ö. i. sz. ház és 500 ö. beltelek és 1828. hrszámú 580 ö. pótkertre 547 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi március hó 10-ik napján délután 10 órakor Ó Szivacon községében meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX-ik t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni. Kelt Zomborban, 1897. évi december hó 14-én.

A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. törv. bír.

Eladó üzlet.

Bács-Petrovoszellón egy jó forgalmu

épület- és tűzifa-kereskedés

elköltözködés miatt jövő hó közepétől átadó.

Bővebbet megtudhatni

ifj. Heuduska Adolfnál
B.-Petrovoszellón.

3-3

Árlejtés.

A bács-novoszellói róm. kath. templom és plébánialak körüli javítási munkálatok 1898. évi január hó 30-án délután 2 órakor fognak a palánkai plébánia-hivatalban tartandó nyilvános árlejtésen kiadni — a főtiszt. érseki hatóság rendelkezése. A költségelirányzat, mely 7165 frtot tesz és 720 frt bánatpénzt követel, a többi föltételekkel együtt a palánkai plébánia-hivatalban bármikor megtekinthetők. 2-2

12376. sz.
tkvi 1897.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Pótz József végrehajtónak Franyó István végrehajtást szenvedő elleni 1450 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Sztanicson fekvő, a sztaniciszi 2028. sz. tjkvből szerkesztett 2461. sz. betétben Franyó István és neje szüli. Treuka Anna tulajdonánál bejegyzett A. I. 1-11. sorsszámig foglalt 1/4 telek földből Franyó Istvánt megillető jutalekra 1120 frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi január hó 25-ik napján délután 10 órakor Sztanicis község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvény cikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni. Kelt Zomborban, 1898. évi december hó 5-én.

A zombori kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság
Radány Péter,
kir. trvszék: bír.

Meghívó.

A jankováci takarékpénztár részvénytársaság

1898. évi február hó 6-án délután 2 órakor

az intézet helyiségében

rendes évi közgyűlését

tartja, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívottak.

A közgyűlés tárgyai:

- I. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzleti évről.
- II. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg előterjesztése és ennek jóváhagyása, vagy az igazgatóság mint a felügyelő-bizottságnak felmentése és a nyereség felosztásának elhatározása.
- III. Az igazgatósági tagok 1/3-ának vagyis 5 tagnak s 3 felügyelő-bizottsági tagnak kilépése folytán megüresült állások kitöltésére utján leendő betöltése, azon megjegyzéssel, hogy a kilépők újra megválaszthatók.
- IV. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag megválasztása.

Jankovác, 1898. évi január hó 5-én.
Figyelmeztetés. 54. §. Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajta, tartozik a közgyűlést megelőzőleg 24 órával részvényeit s meghatalmazásait az intézeti igazgatóságnál letenni, a mikor erről elismervényt kap, melyben egyszerűen szavazatának száma is kiteendő. A letett részvényekről az igazgatóság által összeállított névjegyzéket — a letett részvényeket — valamint a meghatalmazásokat is a felügyelő-bizottság átvizsgálja tartozik s ennek megtörténtét a közgyűléshez intézendő jelentésében köteles megemlíteni. 3-2

Vagyon. Mérleg-számla 1897. december 31-én. Teher.

Pénztárkészlet	1622 51	Részvény alaptőke	50000 —
Értékpapír	7198 —	Tartalék	20196 —
Váltó	1190 drb.	Takarékbetét és tőkésített kamat	116718 64
Kötelezvény	1520 "	Hetibetét	2868 08
Jelzálog kölcsön	17 "	Váltó visszleszámítolás	25937 19
Ingatlan	470 —	Adótartalék	250 —
Postatakarékpénztár	132 03	Kamat átmeneti 1898. évre	2900 —
		Nyereség	8984 63
	227854 54		227854 54

Jankovác, 1898. évi január hó 2-án.

Madzinyi János s. k., Dr. Holländer Adolf s. k., Lövy Sándor s. k., Madzinyi Géza s. k., Brachfeld Zsigmond s. k.,
igazgató. igazgató. igazgató. pénztáros. könyvelő.

Ezen mérleg-számla az intézeti könyvekkel egyezőnek és helyesnek találtatott.
Jankovác, 1898. évi január hó 4-én.

Szűcs Lajos s. k.,
felügy. biz. tag.

Kubinszky Pál s. k.,
felügy. biz. tag.

Schöffner József s. k.,
felügy. biz. tag.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatásból.

541. szám.
1898.

Pályázat.

Az ujvidéki járáshoz tartozó Piros községben az irnoki állás lekötésénél folytán megüresedvén, arra pályázatot nyitok.

A pályázni szándékozókat minősítésüket igazoló és szabályszerűen felszerelt kérvényeiket az 1898. évi január hó 30-ik napjáig annál is inkább nyújtják be hivatalomhoz, mert a megszabott határidőn túl beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Ez állással évi 300 frt fizetés van egybekötve; mint anyakönyvvezető helyettes 20 frt évi tiszteletdíjban részesül.
Megjegyzem, hogy a szerb nyelv ismerete is igazolandó.
Kelt Ujvidéken, 1898. január hó 15-én.

Michailovits,
főszolgabíró.

59. szám.
kig. 1898.

Árverési hirdetmény.

Hódságh község előjárósága közhírré teszi, hogy az 1898., 1899. és 1900. ik években gyakorolandó vásárlás és vászsedési jog **folyo évi január hó 23-án délután 3 órakor** a község házában meg tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár évi 280 frt.
Bánatpénz 10%.
Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.
Hódságh, 1898. évi január hó 15-én.

Előjáróság.

Pályázati hirdetmény.

Csonopla községében üresedésben lévő és havi előleges részletekben a községi pénztárból fizetendő évi 450 frttal javadalmazott néptanítói állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy pályázati kérvényüket a Bács-Bodrogh vármegyei 6/1897. szabályrendelet II. fej. 9-ik pontja értelmében és erkölcsi bizonylattal felszerelve hozzám **f. évi január hó 30-ig** anyuval inkább nyújtják be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. Választási határidő utólag fog kitűzteni. Bács-Topolyán, 1898. évi január hó 8-án.

Kelt Csonoplán, 1898. január 11.

Deák Andor, **Kuts Endre,**
világi elnök. 3-2 egyházi elnök.

Földhaszonbérlet.

Közvetlen Ó-Morovica alatt fekvő 333 lánca (á 2000 ö. l) szántóföld gazdasági épületekkel ellátva 1898. október 1-től 1 vagy több évre haszonbérbe adatik.

A fenti ingatlanból 42 lánca fekete ugar f. évi május 25-én és 42 lánca f. évi június 13-án lenne az új bérlőnek átadva.

Tudakozódhatni a tulajdonosnál

ifj. Vojnits Sándornál,
Szabadkán.

2-2

XXI. évfolyam

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50

A lap szellemi és anyagi illető küldeményt szerkesztőknek, anyagi a lap tulajdonosnak adandók.

Egyes szám ára

A zombori t

Zom

Mindnyájan tisztán a gazdasági és kereskedelmi külső fontos szerepet töltek urai könnyen elbír. De a kis gazda mozogni nem bír, ha erőt nem kap a hitesszük esztendő után a dempni kenyérét sem kellene hát idegeníteni és gazdasági felszerelés a hitelhez fordul s toheveri az egyik-másik

Valóságos áldás életre, mint pedig a pénzügyintézetünk vannak nyok között folytatják alapon nyugszanak s és szolid hitelt nyujtat. A pénzügyintézetek hivatásuknál fogva, van a közzgazdasági és a szerep, ép annyira intézetnek a létjogosult az eredeti célt, a me irányozza. A pénzügy másokon van hivatva daság érdekeit előmozd másodrangu kérdés s a határait sohasem szab

Nem szűkölködni mitva a fővárosi gazdasági vidéken is tömördek ez így! Mentől nagyobb lalkozó részvénytársas konkurenciája, annál egyén helyzete s így az az a szolgálata, a mely gazdasági érdekeknek. A mi biztos alap pénzügyintézetünk között a Zombori Takarékpénztár teljes bizalmát és bizalomra feltétlenül re Huszonhét év óta

A „BÁCSK

Ha kigy

Ha kigyulnak a Minden este tí Kaputokban de Mert a szived

Egész világ csak Hogy szívemet De mit tegyek, Nem bánom, ha

Szép kis gyöngy Azt az egyet ted Jöjj ki hozzám Jöjj ki hozzám

Csak még egyszer Csak még egyszer Hej! aztán ugy Soha többé nem

APRÓ TÖR

(Az elh) Irtá: DEL

A jog

Fele se tréfa a dolog Mikor még fiatal „göl egyetem falai között és hallg tanácsait. Bele is tanult lass jobban forgatta a dákót, mi